1824. No. 82.

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR DE PROVINCIE DRENTHE.

Dingsdag, den 12 October.

Wij WILLEM, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groothertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Gelet op het, door de Staten-Generaal aan Ons te kennen gegeven verlangen, dat de tegenwoordige al meer en meer kwijnende toestand van den landbouw, door Ons op nieuw in overweging worde genomen, en geschikte maatregelen, tot opbeuring van denzelven mogten worden daargesteld; alle de in het onderwerp betrokkene departementen van algemeen bestuur, mitsgaders den Raad van State gehoord: willende maatregelen nemen, ten einde de door Ons aan de Staten-Generaal voor te dragene wettelijke bepalingen tot beperking van den invoer van tarwe, rogge, gerst en haver, bevattende de beraadslagingen daarover, niet door buitengewone aanvoer, immers voor eenen genomen tijd, worden krachteloos gemaakt, terwijl de gesteldheid van den landbouw onmiddelijk werkende hulp vordert; — hebben besloten en besluiten:

Bij allen invoer der voornoemde graansoorten, gemout of ongemout, plaats hebbende na de bekendwording dezer bij de bevoegde ambtenaren, zal, behalve de voldoening van het gewoon inkomend regt, moeten worden gesteld behoorlijke borgtogt voor de toekomstige bijbetaling van zoodanige hoogere regten of lasten, als bij de wet op den invoer zullen worden bepaald, even als of dezelve eerst na de inwerking brenging dier wet ware geschied; zullende de hoegrootheid van den borgtogt worden berekend, voor de *tarwe* op *zestien guldens vijftig cents*, voor de *rogge* op *tien guldens*, voor de *gerst* op *zeven guldens vijftig cents*, en voor de *haver* op *vier guldens vijftig cents*, het last, buiten de opcenten voor het Syndicaat, en de tegenwoordige bepaling dadelijk bij hare openlijke bekendmaking in werking worden gebragt.

Onze Staatsraad Administrateur der directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, zal zorgen voor de uitvoering van het tegenwoordig Besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gegeven op het Loo den 7 October des jaars 1824, van Onze Regering het elfde.

WILLEM.

Van wege den Koning,

J. C. DE MEY VAN STREEFKERK.

De GOUVERNEUR der provincie DRENTHE, Gelezen eene missive van Z. E. den Commissaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken, dd. 4 october 1824, n°. 1, houdende kennisgeving van deszelfs vertrek naar Brussel, met bepalingen als daarbij omschreven;

Besluit:

De respective stedelijke en gemeente-besturen en voorts allen, dien zulks zoude mogen aangaan, door [illegible] het provinciaal advertentie-blad, te informeren, dat alle brieven en depêches aan het departement van oorlog, van en met den 12 dezer op *Brussel* moeten worden geadresseerd.

Dat alle declaratiën en liquidatiën wegens transportkosten van zieke militairen, veer- en overvaartsgelden, indemniteit van ledig liggende kazerne fournitures en in het algemeen alle rekeningen, wegens pretensien ten laste van de administratie van oorlog, voortduurend aan het adres van dat departement in *'s Hage* zullen moeten worden verzonden: dat alle stukken, rakende het *personeel en militaire zaken*, aan het *departement van oorlog*, directie van het personeel, te *Brussel*, en die voor het materieel en genie te 's Gravenhage zullen behooren te worden geexpedieerd.

De Gouverneur voorzoemd,

Assen, 8 oct. 1824. [illegible]

's GRAVENHAGE, den 9 october.

De Minister van financien heeft den 5 dezer verwittigd, dat voortaan alle stukken, het ministerie van financien concernerende, tot nadere aankondiging, naar Brussel moeten worden geadresseerd.

= In onderscheidene steden der zuidelijke pro-

vincien had men, reeds sedert eenigen tijd, een departement der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* opgerigt. In de hoofdplaats van Oost-Vlaanderen bestond er tot dus verre nog geen zoodanig. Eenige leden van aanzien hebben zich daartoe eindelijk ook alhier vereenigd. Zoo men vernoemt, zal de eerste bijeenkomst eerstdaags plaats hebben, tot het verkiezen van bestuurders en voor de verdere verrigtingen, welke de daarstelling van het Gentsche departement vorderde.

LEIDEN, den 4 october.

Heden is de jaarlijksche viering gehouden van den 250sten verjaardag van Leidens ontzet, op de plegtigste wijze en met de hartelijkste deelneming en gunste vreugdebetuigingen, niet alleen van dezer stads ingezetenen, maar ook van de ontzaggelijke menigte herwaarts toegevloeide landgenooten van verschillende steden en plaatsen, en door het weder van een der fraaiste herfstdagen begunstigd; zijnde alles, tot algemeen genoegen, in de volmaakste orde afgeloopen.

BRUSSEL, den 5 october.

H.H. M.M. de Koning en de Koningin hebben aan de lijdenden door den orkaan, welke den 18 julij l.l., in het groot-hertogdom Luxemburg verwoestingen heeft aangerigt, eene som van 2500 guldens [illegible] bevel gegeven, dat ten hunnen behoeve eene som van 6000 guldens, uit de fondsen voor kwalijk inkomende posten, zal worden verstrekt.

— den 7 october. De Koning zal zondag den 10 dezer van het Loo vertrekken, naar het exercitie-kamp te Mechelen, van waar Z. M. naar hier zal komen. De Koningin, zegt men, zal den 10den hier arriveren.

FRANKFORT, den 5 october.

Volgens een bericht uit Smirna, van den 26 aug., worden de aanzienlijke voordeelen, die de Grieken tusschen Samos en Natolie behaald hebben, bevestigd en tevens verzekerd, dat de Kapitein-Pacha, dien ten gevolge, zijne onderneming tegen Samos opgegeven had [illegible] gezeild was, om zich met de egyptische [illegible] te vereenigen.

Ook van Missolunghi en van Ithra heeft men de bevestiging dezer voor de Grieken zoo heugelijke gebeurtenis. Daar zeide men, dat de Turken 5 oorlogschepen en 48 transport-vaartuigen verloren hadden en dat 17 Turksche oorlogschepen naar Boudroun gevlugt waren.

— Men vernoemt, dat te Hydra 50 turksche vaartuigen aangekomen zijn, die, bij het hernemen van Ipsara, den Grieken in handen waren gevallen.

— Van Bucharest meldt men, dat men er, met brieven van Konstantinopel, van 30 augustus, de tijding had, dat de aanslag van den Kapitein Pacha op Samos niet gelukt was en hij er groote verliezen had ondergaan. Ook berigt men, dat de Grieken, voor een wijle tijds, de regtstreeksche gemeenschap tusschen Konstantinopel en den Kapitein-Pacha afgesneden hadden door één hunner scheeps-divisien, die bij den ingang der Dardanellen kruiste, en vele transportschepen, voor de turksche vloot bestemd, prijs gemaakt had.

— Van de Turksche grenzen schrijft men, dat de Pacha's der noordelijke provincien van Europeesch Turkijen van den Grooten Heer order hebben bekomen, om terstond alle de troepen [illegible] kunnen beschikken, naar Thessalie en naar Larissa te zenden, om den generaal der armee aldaar in staat te stellen van den veldtogt op nieuw te openen en weder aanvallenderwijs te kunnen handelen. Dien ten gevolge waren dan ook verscheiden corpsen uit de kampen, die langs den regter Donauoever opgeslagen waren, naar Thessalie op marsch gegaan en nieuwe ligtingen van volk in die provincien bewerkstelligd. Dit alles bevestigde hetgeen omtrent de nederlaag van den Seraskier van het leger van Thessalie en de groote verliezen door hem geleden gezegd was.

Nog hoorde men veel spreken van landingen, die [illegible] op de kusten van Macedonien gedaan waren, en tevens van den hagchelijken toestand der zaken in Konstantinopel.

— Te Triest heeft men de tijding, dat de Groote Heer aan de barbarijsche regentschappen last gezonden heeft, om terstond een zeker getal schepen tot versterking van den Kapitein-Pacha in zee te zenden.

De Dey van Algiers moet, daar hij in het begin van den zomer zijn contingent in schepen niet heeft kunnen leveren, nu een grooter getal vaartuigen ter beschikking van den admiraal stellen.

LONDEN, den 6 october.

— Men meent stellig te weten, dat het fransche ministerie thans bezig is met het onderzoeken der stukken, betrekkelijk eene schadevergoeding voor de emigranten.

— Brieven van de eerste koopmanshuizen van Lissabon, den 2den alhier ontvangen, bevestigen, dat aldaar vlijtig aan eene expeditie tegen Brazilie gearbeid wordt.

MADRID, den 28 september.

Sedert den 22 dezer bewoont de Koning met zijne familie het Eskurial. De Koninklijke vrijwilligers van Madrid bezetten alle de poorten aan het [illegible] Bois.

— Men ziet van tijd tot tijd detachementen der provinciale militie, die vrij wel uitgerust zijn; echter zegt men, dat Z. M. de onbepaalde verlenging gevraagd heeft van het verblijf der bezettings-armee en zelfs gaarne zoude zien, dat deze nog vermeerderd werd. Indien er geene nadere overeenkomst gesloten wordt, moeten de Franschen op den 1 januarij aftrekken.

PARIJS, den 5 october.

Den 23sten zal in St. Denis de begrafenis van *Lodewijk XVIII* geschieden.

— De Portugeesche infant don *Miguel* vertrekt heden van hier naar Weenen.

— Z. M. heeft zich eergisteren op een der balcons van het kasteel der Tuilerien, vergezeld door het Koninklijk gezin, aan de vergaderde menigte vertoond en is met het hartelijkst vreugde-gejuich begroet. Men verzekert, dat de plegtige krooning des Konings in de maand mei in Rheims zal plaats hebben.

— Gedurende de afwezigheid van den marquis *de Clermont Tonnerre* zal de baron *de Damas*, minister van buitenlandsche zaken, de portefeuille van oorlog houden.

Men verwacht vrij algemeen eene verandering in het ministerie. Ondertusschen maken de dagbladen, vooral de liberale en ook die der koningsgezinde oppositie, een ruim gebruik van de opheffing der censuur, om de ministers te hekelen over hun gedrag, gedurende de vorige regering en voornamelijk gedurende de laatste dagen van des Konings leven.

MENGELWERK.

De provincie Drenthe en de maatschappij van Weldadigheid zijn elkander wederkeerig belangrijk.

De maatschappij van Weldadigheid, zoo onberekenbaar nuttig voor den geheelen Burgerstaat door de armen, waarmede onze voormaals bloeijende dan nu helaas! vervallene fabrijk- en koopsteden opgevuld zijn, overtebrengen op de woeste heidegronden, die nog een aanmerkelijk gedeelte van onzen vaderlandschen bodem uitmaken; en door dezelve daarop werk en brood te verschaffen, is, om dit haar doel en middel niet genoeg te roemen. De man uit wiens hart en hoofd het plan voortkwam, om armoede en bedelarij, het kwaad, waardoor het gansche burger-maatschappelijk ligchaam met vernietiging bedreigd wordt, langs dezen weg te beperken, en zoo mogelijk te doen ophouden, heeft de regtmatigste aanspraak op de achting en eerbied van alle weldenkenden. De aanwijzing en beproeving van het middel, om het ergste kwaad en het grootste gevaar voortekomen en afteSnijden, zal mogelijk de grootste weldaad zijn, welke immer door een burger aan het vaderland bewezen is.

Men eere dan ook hem, den verdienstelijken man, als den besten burger en vaderlander, en rigte hem, zoo hij van deze in eene andere wereld zal zijn overgegaan, een gedenkteeken op, dat duurzaam is, opdat de late nakomeling zal kunnen weten, wie het geweest is, die zoo nuttig was voor den staat, die zulk een groot en heilzaam plan vormde en ten uitvoer bragt.

Vele van hun, die dit zullen lezen, verwonderen zich zeker over dezen aanhef, en beschuldigen dezelve van overdrevenheid. Ik geef het toe in Drenthe; daar kent men geene armoede, noch de gevaarvolle gevolgen daarvan. Maar sommigen, die onze volkrijkste steden bewonen, of met de omstandigheden daar eenigermate bekend zijn, zullen anders over de zaak denken.

De provincie Drenthe is, voor zoo veel betreft het noordelijk deel des rijks, de plaats geworden, waar de maatschappij van Weldadigheid hare heilzame verrigtingen ten uitvoer brengt. Men ziet daar van nabij, hetgeen er gedaan wordt, en evenwel stelt men daarop doorgaans geen hoogen prijs, en hierover moet niemand zich verwonderen, zoo als wij reeds zeiden, algemeene armoede en de gevolgen van dezelve zijn in Drenthe onbekend en dus weet men het belang der zaak niet te waarderen, men ziet het gewigt der onderneming niet in, men begrijpt het gansche doel niet. Daar nu de naauwere betrekking tusschen Drenthe en de maatschappij van Weldadigheid door vele Drenthen zelfs voor schadelijk wordt aangezien, willen wij hier kortlijk aantoonen, dat niet alleen Drenthe belangrijk is voor de maatschappij van Weldadigheid, maar ook dat wederkeerig de maatschappij van Weldadigheid aan Drenthe voordeelen kan en zal aanbrengen.

De maatschappij van Weldadigheid vindt in Drenthe dat gene, hetwelk zij in de eerste plaats behoeft en elders niet, of zoo goed niet bekomen kan, namelijk uitgestrekte heidevelden; zij vindt daar, door de menigvuldige, daar aanwezige, groote onbewoonde en onbebouwde vlakten, eene zeer geschikte gelegenheid tot vestiging en uitbreiding van hare kolonien; Drenthe wordt het middel tot het groote doel van kolonisatie. Op andere plaatsen in ons vaderland zijn ook wel heidevelden, doch zoo veel, zoo groot, zoo aaneengesloten, en tevens zoo goed en geschikt niet als in Drenthe, en daardoor is het dikwijls zoo verachte gewest van groot belang niet alleen voor de bedoelde maatschappij, maar ook voor het gansche vaderland. Het zoo lang miskende, en ter naauwernood in de familie opgenomene Drenthe wordt nu, als het ware, dezelve stam en de weldoenster van het geheele gezin.

Het getal inwoners in Drenthe staat, volgens

opgave in den tegenwoordigen staat van het landschap Drenthe van 1795, tot de vierkante roeden gronds, als één tot zeven duizend twee honderd, of, om mij duidelijker uittedrukken, er bevinden zich zeven duizend twee honderd vierkante rijn'landsche roeden tegen slechts één menschen. (*) De bevolking is sedert dien tijd wel aanmerkelijk vermeerderd, op enkele plaatsen zelfs verdubbeld, en hierdoor zoo wel, als door andere oorzaken, zijn de woeste gronden verminderd, dan dit neemt niet weg, dat Drenthe thans nog eene zeer groote overvloed van grond bezit.

Hare vermoedelijke groote is, naar eene opgave in dien zelfden tegenwoordigen staat van 1795, achtenveertig uren in de breedte, en in oppervlakte honderd zeventwintig vierkante of quadraat-uren, waarvan verre weg het grootste gedeelte thans nog onbebouwd is, en blootelijk aan een groot aantal schapen tot weide verstrekt. De bevolking daarentegen werd op dien zelfden tijd gerekend op veertig duizend, thans is dezelve nabij de tweeënvijftig duizend. Een gewest nu van die oppervlakte, van die uitgestrektheid, slechts hier en daar met dorpen en gehuchten bezet, grootendeels onbebouwd, en alleen op hare toomen meer vruchtbaar en bewoond, is, ongetwijfeld, juist geschikt tot kolonisatie in het groot. Juist zulk eene landstreek, tevens voor kultuur geschikt, wordt gevorderd, en zal er buiten Drenthe, in het noordelijk deel van het vaderland, bezwaarlijk te vinden zijn.

De [illegible] niet alleen woeste gronden, het moeten zijn gronden, welke voor kultuur en vruchtbaarmaking geschiktheid hebben. Ook in dit opzigt beantwoordt Drenthe volkomen aan het vereischte. Immers over het algemeen zijn de drentsche gronden, eenige zandduinen uitgezonderd, door eene goede kultuur, tot zoodanigen staat van vruchtbaarheid te brengen, en te houden, dat zij den mensch nergens het noodige brood en vruchten zullen weigeren; ja op de meeste plaatsen in alle zijne behoeften en verlangens zullen kunnen voorzien. Het veenachtige van vele streken harer velden, stelt de gelegenheid open tot vermenging van veen en zand, eene gewigtige zaak voor de ontginning, en zoo, hetgeen te vermoeden is, de mergel, algemeen en in genoegzame hoeveelheid in Drenthe gevonden worden, om de drentsche bodem tot eenen hoogen graad van vruchtbaarheid optevoeren en op den duur te houden zijn. En een voor kultuur zoo zeer geschikte grond is doorgaans ook zeer effen en vlak, en dus is het graven van kanalen en doorsnijdingen daar gemakkelijk en niet kostbaar.

[*Het vervolg hierna.*]

(*) Zie tegenwoordige staat blads. 125.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot mijne innige droefheid, na een langdurig smartelijk lijden, mijn hartelijk geliefde echtgenoot GERARUS VITRINGA ACKER, Apothekar, in den ouderdom van ruim 44 jaren.

Assen, den 5 oct. 1824.

C. KAMPHUIS,
wed. Vitringa Acker.

Aan de daarbij belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat dit jaar eene algemeene loting om de standplaatsen op de Zuidlaarder-herfstmarkt, invallende op dingsdag den 19 dezer, in het gemeentehuis te Zuidlaren zal plaats hebben op zaturdag den 16 bevorens, en wel des morgens precies te 9 uren te beginnen, door de kramers met houten kramen en overdekte en niet overdekte stallen en tafels, en des nademiddags precies te drie uren, door de zadelmakers, tappers met houten lootsen, wafel- en oliekoek-kramers, alsmede dat bij de loting de betaling der standplaatsen, volgens een daarvan op nieuw door het Gemeente-Bestuur gearresteerd tarief, zal moeten geschieden.

Tevens wordt herinnerd, dat wederom alle bedelarij zal geweerd en geene hazard- of dobbel-spelen, van welken aard, ook worden gedoogd.

Zuidlaren, den 9 october 1824.

N. G. SERVATIUS, *Schout.*

Men is voornemens de tweede dag van Zuidlaarder herfstmarkt, invallende op woensdag den 20 dezer, des nademiddags precies te twee uren, te Zuidlaren te laten verharddraven en vrij aan den eigenaar van het snelstdravend paard te vereeren een paar fraai met zilver gemonteerde hoofdstellen, waarop zullen worden toegelaten alle paarden van zessen klaar, en die tot genoegen der keurmeesters zijn.

De keuring der paarden zal geschieden des morgens precies te 9 uren voor het gemeente-huis te Zuidlaren.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN enz., VERKOCHT TE MEPPEL, *op de markt van den 7 october.*

Rogge ned. mud . . 3 gl. 00 c. | Boter, 1 nederl. pond, 90 c
Boekweit, het mud . 2 - 50 -

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 28 september.*

Rogge, het ned. mud 2 gl. 85 c. | Boter, 1 nederl. pond, 47½ c
Boekweit, id. id. . 2 - 40 -

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 20 september.*

Rogge het ned. mud 2 gl. 25 c. | Boter, 1 nederl. pond, . . 50 c
Boekweit, id. id. . . 2 - 30 -

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 8 october.

Werk. Schuld 2½ pc.	59 à ⅛	Leeningen . . . 2½	— 87 à ½
Restant Uitg. ditto 1½	à ⅛	Loten	*f* 80½ à 00½
KasBiljetten . . .	*f* 55½ à 56	Ned. Handelsmaats	100½ à 101
Amort. Syndic. 4½	— 99½ à ⅛		

Te Assen bij C. VAN GORCUM, Provinciale Drukker.